

OŽKŲ SLAPTOJO MASTITO DIAGNOZAVIMAS IR PATOGENINIŲ MIKROORGANIZMŲ IŠSKYRIMAS

Vilija Laurinavičiūtė*, Jūratė Šiugždaitė*, Danguolė Urbšienė**

* Lietuvos veterinarijos akademija, Tilžės g. 18, LT-3022 Kaunas; tel. 8 37 36 23 92, faks. 8 37 36 24 17; el. paštas: Vilija.laurinaviciute@lva.lt; Jurate.Siugzdaite@lva.lt

** Lietuvos veterinarijos akademijos Gyvulininkystės institutas, R. Žebenkos g. 12, LT-5125 Baisogala, Radviliškio r.; tel. 8 422 6 53 83; faks. 8 422 6 58 86; el. paštas: Danguole@lgi.lt

Santrauka. Ožkų slaptąjį mastitą rodo somatinių ląstelių skaičius (SLS) piene. Skirtingais laktacijos periodais (antrą ir penktą laktacijos mėnesį, taip pat prieš užtrūkstant) tyrėme 19 Zaaneno ir 44 vietinės veislės ožkų pieną. SLS nustatėme tiesioginiu fluorooptoelektroniniu (aparatu „Fossomatic“) ir netiesioginiu CMT (California Mastitis Test) metodais, išskyrėme ir identifikavome ožkų slaptąjo mastito sukėlėjus. Tyrimais išsiaiškinome, kad antrą laktacijos mėnesį SLS piene padidėjo 38,23%, penktą – 42,85%, laktacijos pabaigoje – 74,19% tirtų ožkų. Antrą ir penktą laktacijos mėnesį SLS Zaaneno veislės ožkų piene didėjo dažniau (atitinkamai 32,14% ($p < 0,05$) ir 17,85% ($p < 0,05$) atvejų) negu vietinės veislės. Laktacijos pabaigoje ženklaus skirtumo ($p > 0,05$) tarp veislių nebuvo: Zaaneno veislės ožkų piene SLS padidėjo 5,05% atvejų dažniau nei vietinės veislės. Antrą ir penktą laktacijos mėnesį slaptąjį mastitą Zaaneno ir vietinės veislės ožkoms dažniausiai sukelia stafilokokai (54,84%) ir streptokokai (29,03%). Laktacijos pabaigoje ištyrus 46 abiejų veislių ožkų pieną, slaptąjo mastito sukėlėjai išskirti 6,52% atvejų. Ištyrus išskirtas *Staphylococcus spp.* kultūras, 40,00% identifiкуotas kontaginis sukėlėjas *S. aureus*.

Raktažodžiai: ožkos, SLS, slaptasis mastitas, stafilokokai, streptokokai.